

Witamy w East Lancashire

Przydatne informacje na temat życia i pracy
dla osób przeprowadzających się z zagranicy lub z innego rejonu Wielkiej Brytanii

witaj

Rady miejskie mieszczące się w East Lancashire oraz ich partnerzy witają w naszym regionie. Ten pakiet podaje ważne informacje, które umożliwią Ci skorzystanie z niezwykle ważnych usług głównych instytucji. Został on przygotowany przez partnerów wymienionych na ostatniej stronie i zawiera pomocne informacje dla osób przybywających z innych krajów lub z innej części kraju.

East Lancashire to rozsiane w spokojnych okolicach wiejskich, tętniące życiem miasta, takie jak Blackburn, Darwen, Rawtenstall, Accrington, Burnley i Nelson przemieszane z malowniczymi wsiami. Życie i praca w Lancashire jest podobnie zróżnicowane. Znajdziecie tutaj odmienne społeczności i kultury. Gospodarka naszego regionu jest również niezwykle różnorodna, a dawniej była zdominowana przez przemysł wytwórczy.

Główną trasą drogową jest przebiegająca przez nasz region autostrada M65. Łączy się ona z autostradą M66 prowadzącą na południe do Manchesteru oraz z autostradą M6, prowadzącą na północ do Blackpool i Lancaster lub na południe - do Liverpoolu. Lotnisko w Manchesterze (Manchester Airport) jest międzynarodowym portem lotniczym najbliższym głównym miastom, z których każde posiada dworce autobusowe i kolejowe. Więcej informacji znajdziesz w tym pakiecie.

Wierzymy, że informacje, które podajemy w tej publikacji są przydatne, ale więcej szczegółów możesz uzyskać pod numerami telefonów i adresami podanymi w informacjach kontaktowych. Mamy nadzieję, że Twój pobyt w East Lancashire będzie bezpieczny i szczęśliwy.

Jeśli pragniesz otrzymać ten dokument drukowany większą czcionką, pismem Braille'a, na taśmie magnetofonowej lub w innym języku, prosimy o skontaktowanie się z lokalną radą.

کہ چرے تاسو ته دا معلومات پہ پھنتو ڈبه کنبے پکار وی نو مہربانی او کپڑی او خپل لوکل کونسل سرہ رابطہ او کپڑی۔

এই তথ্য বাংলা ভাষায় চাইলে অনুগ্রহ করে আপনার লোক্যাল কাউন্সিলের সাথে যোগাযোগ করুন

اگر آپ کو یہ معلومات اردو میں درکار ہوں تو برہامہربانی اپنی لوکل کونسل سے رابطہ کریں۔

Strona

● POWITANIE	2-3
● INDEKS	4-7
● MOJE PRZYDATNE KONTAKTY	8
● NAJCZĘŚCIEJ ZADAWANE PYTANIA	9
● UWAGI	10-11

1 ZATRUDNIENIE 12

Biura pośrednictwa pracy w East Lancashire	12
Prawa i obowiązki	12
Ubezpieczenie społeczne	13
Zasady bezpieczeństwa i higieny pracy	13
System rejestracji pracowników	14
PIĘĆ NAJWAŻNIEJSZYCH KONTAKTÓW:	15

2 MIESZKANIA 16

Podatek od nieruchomości	16
Wynajem mieszkania	16
Prywatni właściciele mieszkań	16
Naprawy	17
Niezakłócanie porządku	18
Właściwe zakończenie najmu mieszkania	18
PIĘĆ NAJWAŻNIEJSZYCH KONTAKTÓW:	19

3 POLICJA I SŁUŻBY RATUNKOWE

Kontaktowanie się z policją	20
Przestępstwa z nienawiści	21
Przemoc domowa	22
Niespołeczne zachowanie	22
Narkotyki	23
Przepisy prawa i informacje, które należy znać	23
Program ochotniczego pomagania w pracy policji	24
Straż pożarna i służby ratunkowe Lancashire	25
PIĘĆ NAJWAŻNIEJSZYCH KONTAKTÓW	25

4 ZDROWIE I SAMOPOCZUCIE

• www.nhsdirect.nhs.uk
• Telewizja cyfrowa
• Telefon 0845 4647

Available 24 hours

Miejscowi lekarze	26
Rejestracja u lekarza rodzinnego	26
Służba ds. Udzielania Pomocy i Kontaktów z Pacjentami (Patient Advice & Liaison Service - PALS)	27
Usługi dla odwiedzających lub mieszkańców tymczasowych	27
Przychodnie	27
Leczenie stomatologiczne lub okulistyczne	28
Apteki i recepty	28
Szpitala	29
PIĘĆ NAJWAŻNIEJSZYCH KONTAKTÓW	29

5 USŁUGI LOKALNE 30

Usługi wykonywane przez władze lokalne	30
Wybory	31
Grupy ochotnicze i środowiskowe	32
Sieci społeczności	32
Biblioteki	33
Wyznania religijne	34
Ośrodki Informacji o Hrabstwie (County Information Centres - CICs)	34
Biura Porad Obywatelskich (Citizens' Advice Bureau)	35

6 FINANCIAL 36

Towarzystwa kredytowe	36
Banki	37

Przekazywanie pieniędzy przez Western Union	37

7 EDUKACJA	38
SureStart	38
Przed pójściem do szkoły	38
Szkoły	39
Kształcenie dorosłych	39
 8 PODRÓŻOWANIE PO EAST LANCASHIRE	 40
Prowadzenie pojazdów w Wielkiej Brytanii	40
Prowadzenie pojazdów pod wpływem alkoholu lub narkotyków	41
Wypadki komunikacyjne	42
Transport i podróż	44
Autobusy	44
Informacje o opłatach	44
Pociągi	45
Porty lotnicze	45
Linie kolejowe w East Lancashire	46

[illegible]

NAJCZĘŚCIEJ ZADAWANE PYTANIA

patrz strona

1	Co mam zrobić i gdzie mam się udać, jeśli jestem chory?	26
2	Co mam zrobić, jeśli jestem nękany lub źle traktowany w danej społeczności lub w pracy i jak to zgłosić?	21
3	Gdzie mogę się dowiedzieć o lokalnych usługach, takich jak otrzymanie pojemnika na śmieci?	30
4	W jaki sposób są odbierane moje śmieci?	30
5	Gdzie mogę się dowiedzieć o miejscach i sposobach spędzania wolnego czasu - pływanie, kluby i poznawanie ludzi o podobnych zainteresowaniach, pochodzeniu lub wyznaniu?	32-34
6	Skąd mam się dowiedzieć o szkołach, college'ach i zajęciach, na które mogłyby uczęszczać moje dzieci?	38-39 34
7	Jak mogę zapisać moje dzieci do szkoły?	38
8	Dokąd mam się udać, aby dowiedzieć się o możliwościach podjęcia pracy szkoleniowej?	12
9	Czy mam jakieś prawa w pracy?	12
10	Dokąd mam pójść na naukę języka angielskiego?	39
11	Jak mogę znaleźć mieszkanie?	16-19
12	Czy mogę prowadzić samochód od razu po kupieniu go?	40-43
13	Czy System Rejestracji Pracowników jest obowiązkowy?	14
14	Jak mogę otworzyć rachunek bankowy?	36-37

This image shows a single page of white paper with horizontal blue lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, typical of notebook or ledger paper. There are no margins, text, or other markings on the page.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

1 ZATRUDNIENIE

Biura pośrednictwa pracy w East Lancashire

Biuro pośrednictwa pracy Jobcentre Plus jest agencją rządową pomagającą ludziom w wieku aktywności zawodowej w zdobyciu pracy oraz pracodawcom w znalezieniu pracowników. Więcej o tym, jak Biuro Pośrednictwa Pracy może pomóc Ci w znalezieniu pracy dowiesz się dzwoniąc do Jobseeker Direct pod numer telefonu 0845 60 60 234 – (w dni powszednie w godzinach od 8.00 do 18.00 oraz w soboty w godzinach od 9.00 do 13.00). Możesz również odwiedzić lokalne Biuro Pośrednictwa Pracy lub biuro Jobcentre Plus. Adresy i numery telefonów lokalnych biur znajdziesz w miejscowej bibliotece i w burach władz lokalnych.

Szczegółowe informacje można znaleźć pod
www.workingintheuk.gov.uk

Wydział Pracy i Emerytur (Department for Work and Pensions)
Tel.: 0207 712 2171 Witryna internetowa: www.dwp.gov.uk

Witryna internetowa Jobcentre Plus: www.jobcentreplus.gov.uk

Prawa i obowiązki

Prawa pracowników, płaca minimalna

Wszyscy pracownicy w Wielkiej Brytanii, którzy ukończyli 16 lat, zgodnie z prawem mają prawo do otrzymywania stawki minimalnej za godzinę pracy, niezależnie od rodzaju wykonywanej pracy bądź wielkości i rodzaju zatrudniającej ich firmy. Stawka jest aktualizowana każdego roku, a wszystkie podwyżki odbywają się w październiku.

Krajowa płaca minimalna (National Minimum Wage) ma kilka różnych poziomów, przyznawanych zależnie od wieku pracownika. Możesz też odwiedzić: **www.worksmart.org.uk** i kliknąć po prawej stronie lub **www.tuc.org.uk**. **Więcej informacji - prosimy skontaktować się z infolinią informującą o krajowej płacy minimalnej pod numerem telefonu 08456 000 678.**

Zatrudnieni w rolnictwie (w gospodarstwach rolniczych) mają odrębne stawki płac ustalane przez Izbę Płac w Rolnictwie (Agricultural Wages Board). **Więcej informacji można uzyskać w witrynie internetowej pod adresem www.defra.gov.uk**

Ubezpieczenie społeczne

Każda osoba pracująca w wieku od 16 do 60 (kobiety) lub 65 (mężczyźni) roku życia może być w sytuacji, gdy będzie musiała płacić składki na ubezpieczenie społeczne.

- Jeśli pracujesz musisz płacić składki na ubezpieczenie społeczne klasy 1 (Class 1 National Insurance Contributions).
- Jeśli prowadzisz własną działalność (pracujesz na własny rozrachunek) musisz płacić składki na ubezpieczenie społeczne klasy 2 i 4.

Jeśli nie mieszkasz na stałe w Wielkiej Brytanii i przyjechałeś tutaj do pracy, będziesz musiał zarejestrować się, aby otrzymać numer ubezpieczenia społecznego (National Insurance Number) i rozpocząć płacenie składek na takie ubezpieczenie na takiej samej zasadzie, jak inni ludzie, którzy tutaj mieszkają na stałe i pracują. Wysokość Twoich składek będzie zależeć od tego, czy pracujesz na etacie lub czy prowadzisz własną działalność oraz od wysokości zarobków. Płacenie składek ubezpieczenia społecznego daje Ci możliwość korzystania ze świadczeń, do których masz prawo. Więcej informacji można uzyskać w witrynie internetowej pod adresem **www.workingintheuk.gov.uk** lub pod numerem telefonu infolinii rejestracji 0845 9157006.

Bezpieczeństwo i higiena pracy

Wszyscy pracownicy w Wielkiej Brytanii mają obowiązek zapewnienia bezpiecznego środowiska pracy i są odpowiedzialni za dobrą atmosferę w pracy. Pracodawca musi zapewnić Ci wykonywanie pracy w warunkach zgodnych z przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy oraz właściwe przeszkolenie Cię, abyś mógł wykonywać pracę lub używać sprzęt zabezpieczający, jaki otrzymałeś.

Więcej informacji na temat bezpieczeństwa i higieny pracy uzyskasz pod numerem telefonu informacji HSE 0845 345 0055 lub logując się w witrynie internetowej www.direct.gov.uk

System Rejestracji Pracowników (Workers Registration Scheme)

Od dnia 01 maja 2004 roku, większość obywateli nowych krajów członkowskich (z wyjątkiem Cypru i Malty), którzy pragną zatrudnić się na etacie u pracodawcy w Wielkiej Brytanii musi zarejestrować się w Systemie Rejestracji Pracowników. Za zarejestrowanie się do pracy należy wnieść opłatę.

Po legalnym przepracowaniu w Wielkiej Brytanii przez nieprzerwany okres 12 miesięcy, bez przerwy, będziesz miał pełne prawo do swobodnego przemieszczania się i nie będziesz już musiał kontynuować rejestracji w Systemie Rejestracji Pracowników. Powinieneś wówczas otrzymać pozwolenie na pobyt potwierdzające Twoje prawo do zamieszkania i pracy w Wielkiej Brytanii.

Jeśli zarejestrowałeś się już w Systemie Rejestracji Pracowników i przepracowałeś w Wielkiej Brytanii przez 12 miesięcy, możesz złożyć wniosek o pozwolenie na pobyt. Więcej informacji uzyskasz w witrynie internetowej Dyrektoriatu ds. Imigracji i Obywatelstwa (Immigration and Nationality Directorate)

www.ind.homeoffice.gov.uk. Dokładniejsze informacje uzyskasz kontaktując się z Biurem Zapytań w sprawie Imigracji i Obywatelstwa (Immigration and Nationality Enquiry Bureau) pod numerem telefonu 0870 606 7766. Pracodawcy łamią prawo, jeśli zatrudniają Cię i nie rejestrują tego

Więcej informacji można uzyskać w Zespół Ministerstwa Spraw Wewnętrznych ds. Rejestracji Pracowników, Pozwolenia na Pracę:

Home Office Worker Registration Team

Work Permits (UK), PO BOX 3468, Sheffield S3 8WA

Tel.: 0114 207 6022

PIĘĆ NAJWAŻNIEJSZYCH KONTAKTÓW:

- www.workingintheuk.gov.uk
- www.jobcentreplus.gov.uk
- www.worksmart.org.uk
- www.ind.homeoffice.gov.uk/applying/generalcaseworking/eeaeunationals
- www.direct.gov.uk

2 MIESZKANIA

Podatek od nieruchomości

Twoim obowiązkiem jest płacenie podatku władzom lokalnym za usługi, jakie otrzymujesz. Możesz uzyskać obniżkę podatku o 25%, jeśli w nieruchomości zamieszkuje tylko jedna osoba dorosła, która ukończyła 18 lat. Stawka podatku, jaką będziesz musieć płacić będzie zależać od wielkości nieruchomości; w zasadzie – im większy dom, tym więcej będziesz musieć płacić. Wysokość podatku od nieruchomości jest naliczana różnie, przez różne władze lokalne. Jeśli nie zapłacisz należnego podatku od nieruchomości, możesz mieć sprawę sądową. Będziesz musieć zarejestrować się w lokalnym urzędzie jako płatnik tego podatku.

Wynajem mieszkania

Mieszkanie można wynająć na trzy sposoby: u prywatnych właścicieli mieszkań, od lokalnych władz i w spółdzielniach mieszkaniowych. Prawdopodobnie nie będziesz mógł wynająć mieszkania od władz lokalnych, ani od spółdzielni mieszkaniowych, ponieważ zazwyczaj istnieją długie listy oczekujących na mieszkania i najważniejszym kryterium przyznawania takich mieszkań jest stałe zamieszkanie i praca przez 12 miesięcy. Więcej informacji uzyskasz w lokalnych urzędach władz lokalnych.

Prywatni właściciele mieszkań

Prywatni właściciele mieszkań zazwyczaj wynajmują je na warunkach rynkowych. Koniecznie musisz posiadać umowę najmu i dokładnie się z nią zapoznać, zanim przyjmiesz jej warunki. Wielu prywatnych właścicieli mieszkań korzysta z agentów zarządzających ich mieszkaniami. Jeśli zastanawiasz się nad wynajęciem mieszkania, biura obrotu nieruchomościami to doskonałe miejsca do tego celu.

Prywatny właściciel mieszkania zazwyczaj poprosi Cię o depozyt, który często jest ekwiwalentem co najmniej jednomiesięcznego czynszu. Należy upewnić się, czy stan nieruchomości i wszystkie meble są zapisane w inwentarzu. W umowie najmu podane jest:

- Ile wynosi depozyt i kto go zatrzymuje
- Kiedy można potrącić pieniądze z depozytu (za niezapłacony czynsz lub uszkodzenie majątku nieruchomości)
- Kiedy można otrzymać zwrot depozytu

Od kwietnia 2007 roku depozyty będą przechowywane w jednym z dwóch systemów wprowadzonych przez rząd. Celem tych systemów jest ochrona depozytów najemców, gdy właściciele prywatnych mieszkań nieprawidłowo zatrzymują część lub całość depozytu po zakończeniu najmu oraz udzielanie pomocy w rozwiązywaniu sporów.

Jeśli będziesz zalegać z czynszem, właściciel wynajmowanego mieszkania może Cię z niego eksmitować i zmusić do zapłaty należnego czynszu. W takim przypadku, zwróć się o poradę do zespołu ds. prywatnych zasobów mieszkaniowych lub do Schroniska (Shelter).

Naprawy

Właściciele prywatnych mieszkań odpowiadają za większość napraw zewnętrznych lub konstrukcji nieruchomości. To znaczy, że problemy związane z dachem, kominami, ścianami, rynnami i rurami odpływowymi są problemami właściciela mieszkania. Właściciele mieszkań odpowiadają również za prawidłowe działanie urządzeń wodociągowych, gazowych i elektryczności.

Zgodnie z prawem, prywatni właściciele mieszkań muszą zapewnić prawidłowe działanie wszystkich urządzeń gazowych. Każdego roku przeprowadzana jest kontrola bezpieczeństwa ich pracy. Takie kontrole wykonują licencjonowani technicy CORGI.

Lokatorzy często są odpowiedzialni za mniejsze naprawy i konserwacje. Zazwyczaj dotyczy to:

- Wystroju wewnętrznego
- Ogrodów
- Mebli lub wyposażenia
- Odblokowania zlewu
- Wymiany bezpieczników

Jeśli dom, w którym mieszkasz wymaga napraw, skontaktuj się bezpośrednio z właścicielem mieszkania lub agencją zarządzającą.

Niezakłócanie porządku

Nie należy zachowywać w niespołeczny sposób, który mógłby podrażnić lub zdenerwować sąsiadów. Zachowanie niespołeczne jest zgodnym z prawem powodem eksmisji z mieszkania, niezależnie od rodzaju umowy najmu. Zachowanie niespołeczne to między innymi:

- Głośne słuchanie odtwarzacza lub telewizora
- Niedopilnowanie zwierząt domowych
- Pozwalanie dzieciom na zakłócanie porządku
- Pozostawianie wszędzie sterty śmieci
- Hałasowanie poza mieszkaniem lub podczas wchodzenia do niego
- Wykorzystywanie domu do działań niezgodnych z prawem, takich jak dealerstwo narkotyków

Należy również okazać szacunek sąsiadom i nie należy się zachowywać w niespołeczny lub agresywny sposób w stosunku do właściciela Twojego mieszkania. Odpowiadasz również za zachowanie każdej osoby w Twoim gospodarstwie domowym i każdego czasowo zamieszkującego u Ciebie lub gościa.

Właściwe zakończenie najmu mieszkania

Jeśli będziesz chciał się wyprowadzić, niezwykle ważnym jest właściwe zakończenie najmu mieszkania. Nie można po prostu wrzucić kluczy do skrzynki na listy i odejść, gdyż w dalszym ciągu będzie ważny obowiązek płacenia czynszu, pomimo wyprowadzenia się z mieszkania. Może zaistnieć możliwość natychmiastowego rozwiązania umowy o najem mieszkania, jeśli jego właściciel wyrazi zgodę, (taką zgodę należy uzyskać na piśmie), ale zazwyczaj należy wręczyć właścicielowi odpowiednie jednomiesięczne wypowiedzenie najmu.

Właściciele mieszkań muszą przestrzegać ustalonych procedur eksmisji lokatora. W pewnych sytuacjach właściciele mieszkań będą musieli podać podstawy eksmisji lokatora. Takie podstawy do eksmisji są prawnie uregulowane. Jednakże, w wielu przypadkach właściciele mieszkań nie muszą uzasadniać chęci uzyskania nakazu opuszczenia mieszkania. Zawiadomienie o konieczności opuszczenia mieszkania zależy również od rodzaju podpisanej umowy najmu.

Nie można eksmitować lokatora bez sądowego nakazu opuszczenia mieszkania, o które musi wystąpić właściciel takiego lokalu.

Lokatorzy mają prawo do spokoju w swoich mieszkaniach. Oznacza to, że można mieszkać w nieruchomości, jak we własnym domu, a właściciel musi uzyskać pozwolenie zanim wejdzie do środka.

To, co przedstawiamy, to jedynie krótki przewodnik po prawach i obowiązkach najemców. Jeśli konieczne są dalsze porady lub pomoc, prosimy o skontaktowanie się z zespołem do spraw prywatnych zasobów mieszkaniowych (private sector housing) (inspektor ds. egzekwowania praw dotyczącego wynajmu mieszkań - housing enforcement officer) w siedzibach władz lokalnych.

PIĘĆ NAJWAŻNIEJSZYCH KONTAKTÓW:

• Rada Miejska Burnley tel: 01282 425011

• Rada Miejska Pendle tel: 01282 661661

• Rada Miejska Hyndburn tel: 01254 388111

• Rada Miejska Rossendale tel: 01706 217777

• Rada Miejska Blackburn i Darwen tel: 01254 585585

③ POLICJA I SŁUŻBY RATUNKOWE

Telefony alarmowe:

WYŁĄCZNIE W SYTUACJACH NAGŁYCH I AWARYJNYCH POLICJA, STRAŻ POŻARNA I POGOTOWIE

Kontakt z tymi służbami uzyskuje się pod numerem telefonu 999, z każdego aparatu telefonicznego. Należy z niego korzystać w przypadku popełnienia przestępstwa lub zagrożenia czyjegoś zdrowia bądź życia i nagłej konieczności udzielenia pomocy. Usłyszysz pytanie o to, jaką służbę chcesz wezwać. Zazwyczaj jest to konieczność wezwania policji, straży pożarnej lub pogotowia. **TE POŁĄCZENIA TELEFONICZNE SĄ BEZPŁATNE.**

Kontaktowanie się z policją

- 0845 1253545 – Ten numer telefonu połączy Cię z oficerem dyżurnym lokalnego posterunku policji. Pod ten numer należy dzwonić w sprawie zgłaszania przestępstw popełnionych dawniej, w sprawie uzyskania informacji ogólnych lub, gdy chcesz rozmawiać z konkretnym funkcjonariuszem. Jeśli nie znasz języka angielskiego, nie martw się. Policja i inne instytucje korzystają z usługi zwanej „Linia pomocy językowej” („Language line”), która umożliwia prowadzenie rozmów z udziałem trzech osób, a w tym i tłumacza. Gdy będziesz chciał porozmawiać z funkcjonariuszem policji z wykorzystaniem tej usługi, poproś o „Linie pomocy językowej” i nie zapomnij podać, w jakim języku chcesz rozmawiać.
- Zadzwoń na dowolny posterunek policji.
- Można też zgłosić przestępstwo przez Internet z witryny internetowej Policji Lancashire (Lancashire Constabulary) www.lancashire.police.uk

Zadaniem policji jest zapobieganie przestępczości i prowadzenie dochodzeń w sprawach przestępstw oraz ochrona życia i majątku ludzi. Funkcjonariusze policji blisko współpracują w lokalnych społecznościach w celu zapewnienia bezpieczeństwa obywateli.

W Wielkiej Brytanii istnieje podział na prawo cywilne i karne.

- Prawo cywilne obejmuje takie dziedziny, jak należności dłużne, spory dotyczące mieszkań
- Prawo karne obejmuje takie dziedziny, jak włamania, napady, kradzieże, uszkodzenie mienia itd.

Policja działa wyłącznie w zakresie prawa karnego. Porady z zakresu prawa cywilnego można uzyskać w Biurze Porad Obywatelskich lub u adwokatów, czy radców prawnych. Mogą oni też pomóc w rozwiązywaniu problemów mających wpływ na jakość życia, takich jak niespołeczne zachowanie i zakłócanie porządku przez nieletnich.

Każdy rejon miasta ma jednostkę policyjną w pobliżu (neighbourhood policing team) oraz policjanta dzielnicowego. Regularnie odbywają się spotkania zwane „PACT”, na których mieszkańcy mogą spotykać pracujących w ich okolicy policjantów i omawiać ewentualne problemy. Informacje o takich spotkaniach można znaleźć na plakatach wywieszanych w danej okolicy. W większości rejonów działa też funkcjonariusz policyjnej służby wsparcia (Police Community Support Officer - PCSO), który wprawdzie nie dysponuje pełną władzą policyjną, ale zawsze będzie w stanie udzielić pomocy. Nazwiska policjantów dzielnicowych i funkcjonariuszy działających w policyjnej służbie wsparcia działających w danym rejonie wraz z informacjami kontaktowymi i numerami telefonów komórkowych można uzyskać na posterunku policji. Takie informacje można również uzyskać po wpisaniu swojego kodu pocztowego w witrynie internetowej policji Lancashire pod adresem www.lancashire.police.uk.

Przestępstwa z nienawiści

Przestępstwo z nienawiści jest przestępstwem kryminalnym skierowanym przeciwko innej osobie lub majątkowi z powodu ich pochodzenia. Może to być napaść fizyczna lub seksualna, napastowanie, groźby, zastraszanie, drwiny, obelżywe teksty przekazywane w trakcie rozmów przez telefony komórkowe itd. Mogą być one kierowane pod adresem innej osoby z przyczyn rasowych, religijnych/wiary, płci, niesprawności, orientacji seksualnej lub wieku ofiary. Przestępstwo z nienawiści może być też kierowane w ludzi z powodu miejsca ich urodzenia, miejsca pobytu przed przybyciem do Wielkiej Brytanii, ich pochodzenia etnicznego, a nawet języka.

Jeśli jesteś przekonany, że stałeś się celem takich przestępstw z powodu miejsca pochodzenia, powinieneś poinformować o tym policję. Funkcjonariusze policji nie będą traktowali nikogo inaczej tylko dlatego, że pochodzi z innego kraju lub innego środowiska społecznego.

W ramach policji działają specjalne oddziały zajmujące się przestępstwami z nienawiści i można skontaktować się z nimi pod następującymi numerami telefonów, ale prosimy pamiętać, że w sytuacjach nagłych należy dzwonić pod numer **999** lub w godzinach urzędowania pod **0845 1253545**.

- Jeśli mieszkasz w Burnley, Pendle lub Rossendale można zadzwonić pod numer **01282 472190** i skontaktować się z Oddziałem Rejonu Gór Pennińskich ds. Przestępstw z Nienawiści (Pennine Hate Crime Unit)
- Jeśli mieszkasz w Blackburn, Hyndburn lub Ribble Valley można zadzwonić pod numer **01254 353638** i skontaktować się z takim oddziałem

Przemoc domowa

Do przemocy domowej zaliczamy pogróżki, przemoc lub maltretowanie, do jakich dochodzi pomiędzy osobami dorosłymi będącymi członkami rodziny lub partnerami. Maltretowanie może być fizyczne, seksualne, takie jak gwałt lub czyn lubieżny, emocjonalne lub finansowe nadużywanie władzy w związku, w którym jeden z partnerów ma kontrolę nad pieniędzmi drugiej osoby.

Jeśli nie chcesz zgłaszać takiego faktu na policji, to w okolicy istnieją inne organizacje, które mogą pomóc:-

- Pomoc Kobietom (Women's Aid) w Burnley **tel: 01282 422024**
- Inicjatywa przeciwko Przemocy Domowej (Domestic Violence) w Pendle **tel: 01282 726000**
- Forum przeciwko Przemocy Domowej (Domestic Violence) w Rossendale **tel: 01706 830600**
- Blackburn z Darwen – Ośrodek WISH (WISH Centre) **tel: 01254 55111**
- Hyndburn - HARV Team **tel: 01254 879855**
- Ośrodek Kobiet (Women's Centre) w Accrington **tel: 01254 871771**

Niespołeczne zachowanie

Policja bardzo poważnie zajmuje się przejawami niespołecznego zachowania. Przykłady to takiego zachowania:

- Zakłócanie porządku awanturami i hałaśliwym zachowaniem
- Niebezpieczne grupy w miejscach publicznych

- Śmiecenie i porzucanie samochodów
- Żebractwo i picie w sposób określany jako niespołeczne zachowanie
- Niewłaściwe używanie fajerwerków
- Pijaństwo
- Obrażliwe lub agresywne zachowanie

Policja zajmuje się takimi sytuacjami na wiele sposobów, w tym między innymi poprzez aresztowania przestępców, wystawianie mandatów karnych z płatnością natychmiastową i składanie wniosków o eksmisję dokuczliwych lokatorów. Policja może również udzielić porad w sprawach usług specjalistów ds. mediacji, z jakich można skorzystać do rozstrzygnięcia sporów.

Narkotyki

Policja zajmuje zdecydowane stanowisko w sprawie używania narkotyków w środowiskach lokalnych, szczególnie wobec sprzedaży niedozwolonych substancji. Wyniki tej działalności są widoczne w wyrokach skazujących wydawanych przez sądy.

Policja regularnie przeprowadza akcje skierowane przeciwko dealerom narkotyków. Jeśli podejrzewasz kogoś o zaangażowanie w przestępstwo związane z narkotykami, możesz anonimowo zgłosić to policji poprzez organizację Crimestoppers pod numerem telefonu 0800 555111 – połączenia z tym numerem są bezpłatne.

Przepisy prawa i informacje, które należy

- Nabywanie alkoholu przez osoby mające poniżej 18 lat jest przestępstwem.
- Noszenie noża, broni palnej/atrap broni palnej lub innej broni w miejscu publicznym jest przestępstwem.
- Prawo zezwala na stosunek seksualny za wyrażeniem zgody od 16 roku życia. Stosunki seksualne z dziećmi poniżej 16 roku życia jest przestępstwem kryminalnym wiążącym się z wysokimi karami dla popełniającego taki czyn.
- Przebywanie w stanie upojenia alkoholowego i zakłócenie porządku w miejscu publicznym jest wykroczeniem.

- Funkcjonariusze policji mogą w każdej chwili zatrzymać każdego i przeprowadzić z zatrzymanym rozmowę, ale mają prawo przeszukać kogokolwiek, jedynie wtedy, gdy podejrzewają daną osobę o posiadanie narkotyków, broni, dóbr pochodzących z kradzieży oraz czegośkolwiek, co może zostać wykorzystane do popełnienia przestępstwa. Przed przeszukaniem takiej osoby muszą podać jej swoje nazwiska, posterunek, na którym pracują, dlaczego przeprowadzają przeszukanie i czego szukają. Z takiego przeszukania zostanie sporządzony zostanie protokół. Osoba przeszukiwana ma prawo otrzymać jego kopię.

Program ochotniczego pomagania w pracy policji

(Police Volunteer Scheme)

Program ochotniczego pomagania w pracy policji umożliwia członkom społeczności na zaangażowanie się w pracę policji. Więcej informacji oraz formularze wniosków o przyjęcie w skład ochotników pomagających policji można otrzymać kontaktując się z wybranym posterunkiem policji pod numerem telefonu **0845 1253545**.

STRAŻ POŻARNA I SŁUŻBY RATUNKOWE LANCASHIRE

**Straż pożarna i służby ratunkowe Lancashire zapewniają:
zapobieganie, ochronę i szybkie reagowanie w przypadku pożarów**

W terenie działają specjalne oddziały straży pożarnej, które wykonują wiele zadań związanych z bezpieczeństwem pożarowym. Członkowie oddziałów mogą wykonywać sprawdzenia stanu bezpieczeństwa pożarowego domu (Home Fire Safety Checks), szczególnie w przypadku bardziej zagrożonych grup społecznych.

Sprawdzenie stanu bezpieczeństwa pożarowego domu jest usługą bezpłatną i wykonywaną przez przeszkolonych strażaków. Taka kontrola obejmuje wizytę w domu, w którym zostanie określone i omówione prawdopodobieństwo powstania pożaru, wyjaśniony „plan ewakuacji” i tam, gdzie jest to konieczne zostaną zainstalowane alarmy dymowe, również bezpłatnie.

Aby zorganizować bezpłatne sprawdzenie stanu bezpieczeństwa pożarowego, należy zadzwonić pod bezpłatny numer telefonu 0800 1691125. Osoby nieznające języka angielskiego uzyskają pomoc w swoim języku.

Więcej informacji na temat usług oferowanych przez straż pożarną i służby ratunkowe Lancashire można uzyskać pod numerem telefonu oddziału miejscowej straży pożarnej: Burnley 01282 453341, Hyndburn 01254 383284 lub Blackburn 01254 262721.

PIĘĆ NAJWAŻNIEJSZYCH KONTAKTÓW:

- www.lancashire.police.uk
- Telefon alarmowy policji: 999
- Telefon niealarmowy policji: 0845 125354
- Telefon do policyjnych Oddziałów ds. Przestępstw z Nienawiści: 01282 472190 lub 01254 353638
- Sprawdzanie bezpieczeństwa pożarowego 0800 1691125

4 ZDROWIE I SAMOPOCZUCIE

Opieka zdrowotna w Wielkiej Brytanii jest dostępna poprzez Państwową Służbę Zdrowia (National Health Service - NHS). Jeśli źle się czujesz i nie masz

- www.nhsdirect.nhs.uk
- Telewizja cyfrowa
- Telefon 0845 4647

Dostępny 24 godziny na dobę

pewności, czy skontaktować się z lekarzem i jeśli masz pytania ogólne dotyczące zdrowia, personel NHS Direct może pomóc pod numerem telefonu 0845 4647. Telefon ten działa siedem dni w tygodniu, 24 godziny na dobę. Jeśli zajdzie taka konieczność, dostępna jest również pomoc tłumacza – wystarczy poprosić.

Lekarze lokalni

Zdrowie i dobre samopoczucie są niezwykle ważne. Jeśli czujesz się źle lub martwisz się zdrowiem swoim albo kogoś ze swojej rodziny, powinieneś skontaktować się ze swoim lekarzem. Jeśli jesteś nowy w danej okolicy i nie masz swojego lekarza, należy jak najszybciej zarejestrować się u kogoś. Lekarze zajmują się wieloma problemami związanymi ze zdrowiem, szczepią, zapewniają edukację zdrowotną, porady na temat palenia tytoniu, diety lub antykoncepcji oraz wykonują proste zabiegi.

Jeśli Twój stan zdrowia nie wymaga natychmiastowej interwencji medycznej, wizyta lekarska może dobrać się w ciągu dwóch dni roboczych, a wizyta pielęgniarki może nastąpić w ciągu jednego dnia roboczego. Należy przychodzić na wyznaczone wizyty w gabinetach lekarskich lub zawiadomić gabinet, gdy musisz anulować wizytę lub zmienić jej termin.

Rejestracja u lekarza rodzinnego

Przed wizytą u lekarza należy zarejestrować się w miejscowym gabinecie lekarskim. Przy rejestracji należy podać swoje imię i nazwisko, datę urodzenia, adres i numer telefonu, jeśli taki masz. Gabinet lekarski w okolicy znajdziesz na wykazie w witrynie internetowej www.nhs.uk/England/Doctors/LocalSearch.aspx. Wszyscy członkowie Twojej rodziny muszą się zarejestrować przed pójściem do lekarza.

Rejestracja jest bezpłatna.

Prosimy koniecznie pamiętać o zarejestrowaniu dzieci. Jeśli masz taką możliwość, prosimy dostarczyć lekarzowi karty przebytych szczepień dzieci. Niektórzy lekarze rodzinni wymagają od pacjentów przejścia przeglądu stanu zdrowia. Zazwyczaj wykonuje to pielęgniarka. Prosimy koniecznie odbyć umówioną wizytę w gabinecie lekarskim, nawet jeśli dobrze się czujesz. Jeśli jakiś lekarz nie będzie chciał dokonać rejestracji, można skontaktować się ze Służbą ds. Udzielania Pomocy i Kontaktów z Pacjentami (PALS).

Służba ds. Udzielania Pomocy i Kontaktów z Pacjentami

(Patient Advice & Liaison Service - PALS)

Służba ds. Udzielania Pomocy i Kontaktów z Pacjentami pomaga pacjentom, ich rodzinom i opiekunom poprzez ich system opieki zdrowotnej. Współpracują oni z pracownikami opieki zdrowotnej, aby pomóc w rozwiązywaniu wszelkich problemów i obaw. Jeśli angielski nie jest Twoim pierwszym językiem, PALS może również znaleźć tłumacza. **Z PALS można kontaktować się pod numerem telefonu 0845 603 1068**

Usługi dla odwiedzających lub mieszkańców tymczasowych

Jeśli mieszkanie Wielkiej Brytanii znajduje się poza domem, w dowolnej części kraju, potrzebuje leczenia medycznego, może zarejestrować się u lekarza rodzinnego na okres do trzech miesięcy, jako mieszkaniec tymczasowy.

Jeśli przybyłeś jako gość z innego kraju, więcej informacji znajdziesz pod adresem **www.doh.gov.uk/overseasvisitors**

Przychodnie

Lokalne gabinety lekarskie (gabinety lekarzy rodzinnych) prowadzą przychodnie oferujące duży zakres usług z zakresu opieki zdrowotnej nad rodziną: - porady dotyczące problemów zdrowotnych, szczepienia, badania i leczenie, recepty na środki farmakologiczne; skierowania na objęcie innymi usługami medycznymi lub socjalnymi.

Odwiedź **www.nhs.uk/England/Doctors/ClinicSearch.aspx**, gdzie znajdziesz miejscową przychodnię.

Leczenie stomatologiczne i okulistyczne

Porady i informacje o usługach dentystycznych w rejonie działania Trustu Opieki Podstawowej East Lancashire (East Lancashire Primary Care Trust), uzyskasz pod numerem telefonu NHS Direct 0845 46 47. Pod tym numerem telefonu dowiesz się o możliwości uzyskania pomocy stomatologicznej w nagłych lub pilnych przypadkach, a także o rutynowych zabiegach dentystycznych. Lub zaloguj się w ich witrynie internetowej pod adresem:

www.nhsdirect.nhs.uk/LocalServices/LocalServices.aspx

(dostępna w różnych językach)

Apteki i recepty

Jeśli lekarz zaleci przyjmowanie leków, da Ci karteczkę nazywaną „receptą” (prescription). Z taką receptą należy udać się do apteki (pharmacy) (czasami nazywanej „chemist”), która wyda lekarstwo, za które zazwyczaj musisz uiścić stałą zapłatę. W aptece uzyskasz też instrukcje na temat sposobu zażywania leku. Również w aptekach otrzymasz porady w przypadku niegroźnych stanów chorobowych, takich jak kaszel, przeziębienie, ból gardła, bólesności i bólów oraz podrażnienia żołądka. W niektórych można otrzymać porady w sprawie badań w kierunku cukrzycy i badania ciśnienia krwi.

Odwiedź **www.nhs.uk/England/Pharmacies/Default.aspx**, aby znaleźć najbliższą aptekę lub wypatruj jej znaku na głównej ulicy, takiego jak w przykładzie na stronie 5.

Opieka zdrowotna w nagłych wypadkach

Do szpitala możesz udać się tylko wtedy, gdy:

- ❶ Miałeś poważny wypadek
- ❷ Twój lekarz uważa, że powinieneś przejść badanie lub leczenie szpitalne i zorganizuje taki pobyt

W przypadku poważnych obrażeń lub choroby stanowiącej zagrożenie dla zdrowia, gdy należy wezwać karetkę pogotowia **dzwonić pod 999**.

Poniżej podajemy najbliższe szpitale zapewniające opiekę na oddziale ratunkowym (Accident & Emergency - A & E):

- **Burnley General Hospital**
Casterton Avenue, Burnley, BB10 2PQ
tel: 01282 425071

- **Fairfield General Hospital** - Pomoc ogólna i na oddziale ratunkowym
Rochdale Old Road, Bury, BL9 7TD
tel: 0161 764 6081

- **Rochdale Hospital** - Pomoc ogólna i na oddziale ratunkowym
Rochdale Infirmary, Whitehall Street, Rochdale OL12 0NB
tel: 01706 377777

- **Royal Blackburn Hospital**
Haslingden Road, Blackburn, Lancashire BB2 3HH
tel: 01254 293 588

- **Royal Oldham Hospital** - Pomoc ogólna i na oddziale ratunkowym
Rochdale Road, Oldham, OL1 2JH
tel: 0161 624 0420

- **Airedale General Hospital**
Skipton Road, Steeton Keighley, West Yorkshire BD20 6TD
tel: 01535 652511

- **Zdrowie płciowe/planowanie rodziny (antykoncepcja)**
Informacje o najbliższej przychodni uzyskasz dzwoniąc do
Trustu Opieki Podstawowej East Lancashire.
tel: 01282 619909.

PIĘĆ NAJWAŻNIEJSZYCH KONTAKTÓW:

- www.nhs.uk/England/Doctors/LocalSearch.aspx
- www.nhs.uk/England/Doctors/ClinicSearch.aspx
- www.nhsdirect.nhs.uk/LocalServices/LocalServices.aspx
- www.nhs.uk/England/Pharmacies/Default.aspx
- www.doh.gov.uk/overseasvisitors

5 USŁUGI LOKALNE

Usługi wykonywane przez władze lokalne

Władze lokalne (local councils) zapewniają wiele usług, w tym wywóz i recykling odpadów domowych, udostępnianie parków i terenów otwartych, ośrodki rekreacyjne, niszczenie szkodników, zbieranie podatków od nieruchomości itd. Władze hrabstwa na swoim terenie świadczą też usługi w zakresie edukacji, udostępniania bibliotek, prawa do świadczeń socjalnych, ustalają normy w zakresie handlu i opieki socjalnej. Więcej informacji można otrzymać w urzędach wszystkich władz lokalnych. Informacje kontaktowe:

■ Rada Miejska Burnley

email: enquiries@burnley.gov.uk

Internet: www.burnley.gov.uk

Kontakt w Burnley, Parker Lane, Burnley

tel: 01282 425011

■ Rada Miejska Hyndburn

email: enquiries@hyndburnbc.gov.uk

Internet: www.hyndburn.gov.uk

Scaitcliffe House, Ormerod Street,
Accrington, BB5 0PF

tel: 01254 388111

■ Rada Miejska Pendle

email: customer.services@pendle.gov.uk

Internet: www.pendle.gov.uk

Town Hall, Market Street, Nelson, BB9 7LG

tel: 01282 661661

■ Rada Miejska Ribble Valley

email: webmaster@ribblevalley.gov.uk

Internet: www.ribblevalley.gov.uk

Council Offices, Church Walk,
Clitheroe, BB7 2RA

tel: 01200 425111

■ Rada Miejska Rossendale

email: generalenquiries@rossendalebc.gov.uk

Internet: www.rossendale.gov.uk

Town Centre Offices, Lord Street,
Rawtenstall, Rossendale, BB4 7LZ

tel: 01706 217777

■ Rada Hrabstwa Lancashire

email: enquiries@css.lancscc.gov.uk

Internet: www.lancashire.gov.uk

PO Box 78, County Hall, Fishergate,
Preston, PR1 8XJ

tel: 0845 053 0000

■ Rada Miejska Blackburn z Darwen

email: info@blackburn.gov.uk

Internet: www.blackburn.gov.uk

Blackburn with Darwen Council, Town Hall,
Blackburn BB1 7DY

tel: 01254 585 585

Wybory

Obywatele Unii Europejskiej mają prawo do uwzględnienia ich w lokalnych spisach wyborców. Jeśli znajdujesz się w spisie wyborców możesz głosować w wyborach do rad. Wykazy są publikowane co roku, na początku grudnia i w miesiącach poprzedzających dostarczenie do każdego domu formularzy rejestracyjnych. Należy je wypełnić i zwrócić jak najszybciej. Jeśli napotkasz trudności, przyjdzie ktoś po odbiór formularza i pomoże w jego wypełnieniu.

Można również zarejestrować się po grudniu. Jeśli skontaktujesz się z biurem wyborczym otrzymasz formularz rejestracyjny.

Wybory odbywają się każdego roku, na początku maja. Otrzymasz pocztą karty do głosowania z informacją o dacie wyborów i miejscu, w którym masz głosować. W lokalu wyborczym zostaniesz poproszony o podanie imienia i nazwiska oraz adresu i będziesz musieć podpisać swoją kartę do głosowania. Możesz też złożyć wniosek o głosowanie listownie oraz wnioskować o wyznaczenie „pełnomocnika” („proxy”), tzn. o wyznaczenie osoby, która będzie głosować w Twoim imieniu.

Jeśli masz jakiegokolwiek pytania w sprawie rejestru wyborców lub samych wyborów, zadzwoń do swoich władz lokalnych.

Grupy ochotnicze i środowiskowe

Jeśli ktoś pragnąłby poznać ludzi o podobnych zainteresowaniach East Lancashire ma dobrą sieć grup wolontariuszy, środowiskowych i wyznaniowych oraz organizacji niosących pomoc, wsparcie oraz porady z wielu dziedzin.

- **Burnley, Pendle, Rossendale CVS** tel: 01282 433740
email: anne.holmes@bprcvs.co.uk
Internet: www.bprcvs.co.uk
ELVSRC, Rachel Kay-Shuttleworth Building,
62/64 Yorkshire Street, BURNLEY, BB11 3BT
- **Hyndburn & Ribble Valley CVS** tel: 01254 879966
email: hyndburncvs@btconnect.com
21 Cannon Street, ACCRINGTON, BB5 1NJ
- **Blackburn with Darwen CVS** tel: 01254 583957
email: mail@bwdcvs.org
Internet: www.bwdcvs.org
Council for Voluntary Service, St John's Centre
Victoria Street, Blackburn BB1 6DW

Sieci społeczności

- **Burnley Community Network** tel: 01282 704646
email: Adha.Bond@bprcvs.co.uk
Internet: www.burnleycommunity.net
Burnley, Pendle & Rossendale Council for Voluntary Service,
ELVSRC, 62/64 Yorkshire St, Burnley, BB11 3BT
- **Hyndburn Community Network** tel: 01254 232426
email: info@hyndburncommunitynetwork.org.uk
Internet: www.hyndburncommunitynetwork.org.uk
St James Resource Centre, Cannon St, Accrington, BB5 2ER
- **Pendle Community Network Ltd** tel: 01282 619913
email: info@pendlecommunitynetwork.org.uk
Internet: www.pendlecommunitynetwork.org.uk
11 Cross St, Nelson, BB9 7EN

- **Rossendale Enterprise Anchor Ltd (REAL)** tel: 01706 871730

email: info@realtd.co.uk

Internet: www.realtd.co.uk

St James' Centre, 8 St James' Square, Bacup, OL13 9AA

- **Blackburn z Darwen Community Network** tel: 01254 660186

email: info@bwdcomnet.org.uk

Internet: www.bwd.comnet.org.uk

31 Victoria Street, Blackburn, BB1 6DN

Biblioteki

W każdym okręgu istnieją biblioteki i przystąpienie do nich, pożyczanie książek i korzystanie z komputerów jest bezpłatne. Opłaty będą pobierane za inne usługi. Pakiet powitalny bibliotek jest również online po angielsku, czesku, w języku gudżarati, po polsku, portugalsku, rosyjsku i w urdu w następującej witrynie internetowej:

www.lancashire.gov.uk/libraries/borrower/index.asp

Główne biblioteki w East Lancashire:

- **Accrington:** St James Street tel: 01254 872385
- **Bacup:** St James Square tel: 01706 873324
- **Barnoldswick:** Fern Lea Avenue tel: 01282 812147
- **Blackburn:** Town Hall Street tel: 01254 661221
- **Burnley:** Grimshaw Street tel: 01282 437115
- **Clitheroe:** Church Street tel: 01200 428788
- **Colne:** Market Square, Colne tel: 01282 871155
- **Nelson:** Market Square tel: 01282 692511
- **Rawtenstall:** tel: 01706 227911
Queen's Square, Haslingden Rd

Wyznanie religijne

Na naszym terenie reprezentowanych jest wiele wyznań i więcej informacji, w tym o miejscach modłów można w Sieci Wiary (Inter Faith Network) pod adresem:

www.interfaith.org.uk

Również w sieciach społeczności można uzyskać informacje na temat grup między-wyznaniowych lub wyznaniowych.

Ośrodki Informacji o Hrabstwie

(County Information Centres - CIC)

Ośrodki informacji o Hrabstwie zapewniają informacje dotyczące podróżowania (np. o rozkładach jazdy autobusów i pociągów, autobusowych biletach okresowych, biletach sezonowych itd), rozrywki (programy imprez, bilety itd) oraz informacje o atrakcjach lokalnych i w innych okręgach.

- **Accrington**   **tel: 01254 872595**
email: infopoint@acc11.fsnet.co.uk
- **Burnley**   **tel: 01282 423125**
email: burnley.cic@lcl.lancscc.gov.uk
- **Clitheroe**   **tel: 01200 442226**
email: clitheroe.cic@lcl.lancscc.gov.uk
- **Nelson**   **tel: 01282 698533**
email: nelson.cic@lcl.lancscc.gov.uk
- **Rossendale**   **tel: 01706 234694**
email: Rawtenstall.CIC@lcl.lancscc.gov.uk
- **Blackburn
z Darwen**   **tel: 01254 53277**
prosimy o kontakt z Centrum Odwiedzających
(Visitor Centre), Church St, Blackburn.

Centrum Kontaktowe Rady Hrabstwa (Lancashire County Council's Contact Centre)

Jeden numer telefonu umożliwia uzyskanie informacji o usługach Rady Hrabstwa Lancashire (Lancashire County Council): **0845 053 0000**.

Dla Blackburn z Darwen, **tel: 01254 585585**.

Biuro Porad Obywatelskich

(Citizens' Advice Bureau)

Biuro Porad Obywatelskich (CABs) oferuje bezpłatne, niezależne i poufne porady dotyczące pieniędzy, prawa i wielu i innych dziedzin. Główne biura znajdują się w:

■ Accrington	tel: 01254 394210
New Era Centre, Paradise Street, Accrington	
■ Rossendale	tel: 0870 124 3822
4 Rochdale Road, Bacup	
■ Burnley	tel: 01282 450535
144-148 St James Street, Burnley	
■ Clitheroe	tel: 01200 428966
19-21 Wesleyan Row, Parsons Lane, Clitheroe	
■ Colne	tel: 01282 867188
The Citadel, Market Place, Colne	
■ Nelson	tel: 01282 616750
61-63 Every Street, Nelson	
■ Blackburn with Darwen	tel: 01254 671211
St John's Centre, Victoria St, Blackburn.	

NAJWAŻNIEJSZE KONTAKTY:

- www.lancashire.gov.uk/libraries/borrower/index.asp
- www.interfaith.org.uk
- www.burnley.gov.uk
- www.hyndburn.gov.uk
- www.pendle.gov.uk
- www.ribblevalley.gov.uk
- www.rossendale.gov.uk
- www.lancashire.gov.uk
- www.blackburn.gov.uk
- email: enquiries@css.lancscc.gov.uk

6 FINANSOWE

Towarzystwa kredytowe (Credit Unions)

Lokalne instytucje oszczędnościowe i kredytowe

Towarzystwa kredytowe pomagają w oszczędzaniu, uzyskaniu kredytów i innych produktów finansowych. Towarzystwa kredytowe z przyjemnością pożyczają swoim członkom nawet najmniejsze kwoty na niewielki procent. Towarzystwa kredytowe są spółdzielniami typu not-for-profit prowadzonymi przez ludzi miejscowych dla ludzi miejscowych. Aby wstąpić do towarzystwa kredytowego należy mieszkać i pracować na danym terenie. Twoje zarobki można wpłacać bezpośrednio na rachunek towarzystwa kredytowego. A taki rachunek jest łatwiej założyć niż rachunek w niektórych bankach.

NUMERY TELEFONÓW TOWARZYSTW KREDYTOWYCH W IN EAST LANCASHIRE:

■ Bacup Credit Union Ltd Rejon Bacup w Rossendale	tel: 01706 601809
■ Burnley Area Community Credit Union Całe Burnley	tel: 01282 685151
■ HHH Credit Union Ltd Rejon Haslingden Helmshore i Hyndburn	tel: 01706 215082
■ Jubilee Tower Credit Union Ltd Blackburn/Darwen, części doliny Ribble	tel: 01254 776611
■ Mid Rossendale Credit Union Ltd Rawtenstall i Środkowy Rossendale	tel: 01706 212759
■ Pendle Community Credit Union Ltd Całe Pendle	tel: 01282 616777

Banki

W East Lancashire działa wiele banków – więcej z nich to banki o zasięgu krajowym działające w całej Wielkiej Brytanii. Jeśli jesteś zatrudniony musisz założyć rachunek bankowy, aby można było wpłacać tam twoje wynagrodzenie.

■ Barclays Bank	tel: 0800 400 100	BARCLAYS
■ HSBC Bank	tel: 08457 404 404	HSBC The world's local bank
■ Lloyds TSB	tel: 0845 3000 000	Lloyds TSB
■ NatWest Bank	tel: 0800 200 400	NatWest
■ Royal Bank of Scotland	tel: 0800 121 129	RBS The Royal Bank of Scotland Group

Poczta (Post Office)

Na poczcie można kupić znaczki, wysłać listy i paczki, pobrać wnioski paszportowe i prawo jazdy, zapłacić podatek drogowy i dokonać wielu innych operacji.

Więcej informacji na temat urzędów pocztowych na Twoim terenie uzyskasz dzwoniąc pod numer telefonu **08457 22 33 44**

Przekazywanie pieniędzy przez Western Union (Western Union Money Transfers)

Ta usługa umożliwia przesyłanie pieniędzy do krewnych oraz znajomych na całym świecie i odbieranie od nich.

Więcej informacji można uzyskać dzwoniąc pod numer telefonu **0800 833 833**

7 EDUKACJA

Można skorzystać z oferty wielu usług pomocy w opiece nad dzieckiem i wysłania go do szkoły. Dzieci muszą chodzić do szkoły codziennie od piątego roku życia (od poniedziałku do piątku). Jeśli nie wyślesz dziecka do szkoły, sprawa może być skierowana do sądu.

SureStart

SureStart jest programem rządowym, którego celem jest uzyskanie lepszych wyników przez dzieci, rodziców i społeczności poprzez:

- Zwiększenie dostępności opieki nad dziećmi dla wszystkich dzieci.
- Poprawienie stanu zdrowia i rozwoju emocjonalnego małych dzieci.
- Wspomaganie rodziców w ich roli rodzicielskiej i w ich dążeniu do zatrudnienia.

Więcej informacji na temat programu SureStart i jak może on pomóc Ci w opiece nad dziećmi uzyskasz odwiedzając **www.surestart.gov.uk** lub jeden z lokalnych ośrodków SureStart istniejących w większości rejonów. Pełne informacje można uzyskać od władz lokalnych.

Przed pójściem do szkoły

Informacje na temat opieki nad małymi dziećmi można uzyskać w Służbie Informacyjnej ds. Opieki nad dziećmi Hrabstwa Lancashire (Childcare Information Service).

tel: 0800 195 0137

witryna internetowa: **www.childcarelink.gov.uk/lancashire**

Dla Blackburn z Darwen, **tel: 01254 666758**

Szkoły

Pracownicy ds. Informacji o Edukacji (Education Information Workers) przekazują wiele informacji dotyczących szkół podstawowych (od 4 do 11 roku życia) i średnich (od 11 do 18 roku życia), w tym informacje o przyjęciach do szkół, odwołaniach, pomocy uczniom itd. Pracownicy znajdują się w:

- **Burnley Library** **tel: 01282 838849**
email: burnley.info-officer@lcl.lancscc.gov.uk
- **Nelson Library** **tel: 01282 606361**
email: nelson.info-officer@lcl.lancscc.gov.uk
- **Rawtenstall Library** **tel: 01706 831001**
email: rawtenstall.info-officer@lcl.lancscc.gov.uk
- **Blackburn z Darwen** **tel: 01254 666605**

Edukacja dorosłych

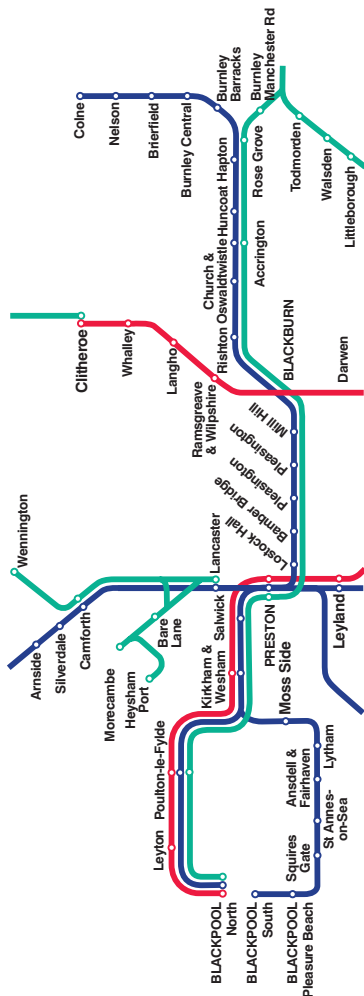
Localne college wraz z organizacją Nauka Dorosłych (Adult Learning) w Lancashire prowadzą kursy dla osób dorosłych.

- **Nauka Dorosłych w Lancashire** **tel: 01254 222730**
East Lancs Office
- **Accrington & Rossendale College** **tel: 01254 389933**
website: www.across.ac.uk
- **Blackburn College** **tel: 01254 55144**
website: www.blackburn.ac.uk
- **Burnley College** **tel: 01282 711200**
website: www.burnley.ac.uk
- **Nelson & Colne College** **tel: 01282 440258**
website: www.nelson.ac.uk

[illegible]

TRASY KOLEJOWE EAST LANCASHIRE

8 Podróżowanie po East Lancashire

Prowadzenie pojazdów w Wielkiej Brytanii

Prawo Wielkiej Brytanii pozwala na prowadzenie pojazdów po ukończeniu 17 roku życia.

Aby prowadzić pojazd w Wielkiej Brytanii należy mieć ważne prawo jazdy. Masz prawo prowadzić pojazd w Wielkiej Brytanii, jeśli jesteś posiadaczem ważnego prawa jazdy Unii Europejskiej. Możesz też w każdej chwili wymienić swoje prawo jazdy na prawo jazdy Wielkiej Brytanii.

❗ Prowadzenie pojazdu w Wielkiej Brytanii bez ważnego prawa jazdy jest przestępstwem.

Jeśli jesteś posiadaczem samochodu musisz go zarejestrować w Agencji Ewidencji Kierowców i Pojazdów (Driver and Vehicle Licensing Agency - DVLA). Samochód musi mieć wystawioną winietę podatkową (opłacony podatek drogowy). Taką winietę można wykupić w większych urzędach pocztowych i jest ważna przez 6 lub 12 miesięcy. Jeśli jesteś zarejestrowanym posiadaczem pojazdu, automatycznie będziesz otrzymywać formularze odnowienia opłaty podatku. Jeśli nie zapłacisz podatku lub zgłosisz go jako nieużywany, będziesz automatycznie podlegał karze mandatu. Jeśli nie wyłożysz winiety podatkowej na przedniej szybie, samochód może zostać odholowany.

❗ Nie zarejestrowanie pojazdu lub nie uiszczenie podatku jest wykroczeniem.

Jeśli pojazd jest starszy niż trzy lata będziesz musiał poddać go kontroli w wykonaniu licencjonowanego rzeczoznawcy pojazdów i otrzymać certyfikat badań (wystawiane przez Ministerstwo Transportu - MOT) ważny przez 12 miesięcy. Wykaz stacji diagnostycznych MOT znajduje się na żółtych stronach w książce telefonicznej lub można je spotkać w warsztatach samochodowych.

❗ Brak aktualnego certyfikatu MOT dla pojazdu starszego niż trzy lata jest wykroczeniem.

Wszystkie pojazdy muszą mieć ważne ubezpieczenie, gdy poruszają się po drogach publicznych. Każdy, kto prowadzi pojazd w Wielkiej Brytanii, zgodnie z prawem musi mieć co najmniej ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej („Third Party”).

Ubezpieczenie chroni Cię w przypadku uczestniczenia w wypadku komunikacyjnym; wszelkie roszczenia wysuwane wobec Ciebie zostaną rozpatrzone i zapłacone przez firmę ubezpieczeniową. Pełne ubezpieczenie również pokryje wszelkie szkody wyrządzone w Twoim pojeździe. Polisy ubezpieczeniowe zazwyczaj zawierają imię i nazwisko osoby ubezpieczonej do prowadzenia danego pojazdu. Jeśli istnieje możliwość, że pojazd będą prowadziły inne osoby, dlatego masz obowiązek zadbania o to, żeby zostały one wymienione w polisie ubezpieczeniowej lub też takie osoby muszą mieć własne ubezpieczenie obejmujące prowadzenie pojazdów osób trzecich.

❗ Prowadzenie pojazdu lub pozwolenie innym osobom na prowadzenie pojazdu bez ważnego ubezpieczenia jest wykroczeniem.

Policja może zatrzymać każdy pojazd poruszający się po drogach i skontrolować prawo jazdy kierowcy, polisę ubezpieczeniową i certyfikat MOT. Nie ma potrzeby noszenia przy sobie dokumentów, ale jeśli nie będziesz w stanie ich przedstawić w chwili zatrzymania, będziesz musieć pokazać je w komisariacie policji w ciągu siedmiu dni.

❗ Nie przedstawienie ich w ciągu siedmiu dni jest wykroczeniem.

Kierowca i pasażerowie muszą mieć zapięte wszystkie pasy. Dzieci należy przewozić w odpowiednim foteliku. Kierowca powinien dopilnować, aby wszyscy pasażerowie mieli zapięte pasy.

❗ Niezapięcie pasów w pojeździe jest wykroczeniem.

Prowadzenie pojazdów pod wpływem alkoholu lub narkotyków

Prowadzenie pojazdu pod wpływem alkoholu przy jego stężeniu w wydychanym powietrzu, krwi lub moczu powyżej limitu dopuszczalnego prawem. Nie ma wskazówek, jaka ilość alkoholu zapewni stężenie alkoholu poniżej dopuszczalnej ilości. Nawet niewielka ilość może spowodować przekroczenie limitu.

❗ Jedynym zabezpieczeniem jest NIE PROWADZIĆ PO WYPICIU ALKOHOLU.

Skazania za jazdę po pijanemu prowadzi do automatycznego zakazu prowadzenia pojazdu i dużej grzywny lub więzienia.

Niektóre leki mogą mieć wpływ na zdolność prowadzenia pojazdów, dlatego też należy dokładnie zapoznać się z dołączonymi do nich ulotkami.

! Jest to takie samo wykroczenie, jak prowadzenie pojazdów pod wpływem alkoholu lub narkotyków.

Wypadki komunikacyjne

Jeśli jesteś uczestnikiem wypadku komunikacyjnego, musisz się zatrzymać.

Jeśli dojdzie do uszkodzenia innych pojazdów lub majątku musisz podać:

- **Imię i nazwisko oraz adres**
- **Imię i nazwisko oraz adres właściciela pojazdu, jeśli jest nim inna osoba**
- **Numer rejestracyjny samochodu**

Jeśli ktoś odniesie obrażenia, musisz podać informacje dotyczące swojego ubezpieczenia.

Jeśli nie możesz podać takich informacji drugiemu kierowcy, właścicielowi majątku lub osobie, która odniosła obrażenia **MUSISZ** jak najszybciej lub w ciągu 24 godzin zgłosić wypadek policji.

! Niezatrzymanie się lub niepodanie wymaganych informacji w związku z wypadkiem komunikacyjnym jest przestępstwem.

Dopuszczalna prędkość na większości dróg wynosi 30 mph (mil na godzinę) - jest to około (48 kph – kilometrów na godzinę).

Tak wyglądają znaki ograniczenia prędkości...

Jeśli ograniczenie prędkości jest inne, na drodze będzie stał podobny znak z inną liczbą w otoku i w regularnych odstępach będą stały znaki przypominające.

Ograniczenie prędkości na autostradach wynosi 70 mph (112 kph), chyba że zostanie to podane inaczej.

Ograniczenie prędkości tam, gdzie ustawiono krajowe znaki ograniczenia prędkości (widoczne po prawej stronie) wynosi 60 mph lub 70 mph na drogach dwujezdniowych.

Przez cały czas nie wolno przekraczać ograniczenia prędkości. Zainstalowane na stałe kamery rejestrujące prędkość i ruchome jednostki mierzące prędkość rejestrują pojazdy jadące z nadmierną prędkością. Zarejestrowani posiadacze pojazdów złapanych podczas jazdy z nadmierną prędkością automatycznie otrzymają zawiadomienia o nałożeniu stałej kary. Jeśli taki posiadacz nie prowadził pojazdu, ma obowiązek ujawnienia, kto był kierowcą w chwili stwierdzenia wykroczenia.

Podwójne żółte linie na drodze wskazują, że w tym miejscu **JEST ZAKAZ PARKOWANIA**.

W pobliżu będą znajdowały się znaki wskazujące, że zakaz parkowania obowiązuje „przez cały czas” („At any time”)

Pojedyncza żółta linia wskazuje, że istnieje zakaz parkowania w pewnych godzinach; znajdujące się w pobliżu znaki wskazują, kiedy NIE wolno parkować w danym miejscu.

Przerywane żółte linie lub na białe oznakowane zatoki pozwalają na parkowanie przez czas ograniczony; sąsiednie znaki wskazują, jak długo może trwać parkowanie.

Pełne wyjaśnienie wszystkich znaków drogowych znajduje się w kodeksie drogowym, który można kupić w większości księgarni.

Transport i podróż

East Lancashire ma infrastrukturę transportową najlepszej jakości, z doskonałą siecią transportu publicznego i połączeń autostradowych. Przydatne informacje na temat transportu autobusowego, kolejowego, drogowego i powietrznego znajdziesz w witrynie **www.transportforlancashire.com**.

Autobusy

Więcej pomocy i porad na temat miejsca uzyskania informacji o autobusach lokalnych uzyskasz klikając **www.lancashire.gov.uk/environment/bus**

Można też zadzwonić do linii informacji o podróżowaniu (traveline) pod numer 0870 608 2608, gdzie pracownicy z przyjemnością zaplanują Twoją podróż. Podróżując autobusem musisz przy wsiadaniu zapłacić kierowcy za przejazd. Trasa i cel podróży autobusu jest zazwyczaj wyświetlony z przodu pojazdu.

Ulotki z rozkładami jazdy autobusów można otrzymać na dworcach autobusowych, w lokalnej bibliotece lub w centrum informacyjnym hrabstwa. Godziny przyjazdu i odjazdu autobusów są pokazana na przystankach autobusowych.

Informacje o opłatach

Informacje o opłatach za przejazd autobusem uzyskasz dzwoniąc do operatora linii autobusowej.

● www.blackburntransport.co.uk	tel: 01254 51112
● www.burnleyandpendle.co.uk	tel: 01282 427778
● www.rossendalebus.co.uk	tel: 01706 212337
● www.lancashireunited.co.uk	tel: 01254 844500

Pociągi

Rozkłady jazdy i dokładniejsze informacje o usługach lokalnych można otrzymać w następujących witrynach internetowych:

- **Northern Rail**
www.northernrail.org   tel: 0845 000 0125

- **Virgin Trains**
www.virgintrains.co.uk   tel: 08457 222 333

- **National Rail**
www.nationalrail.co.uk   tel: 08457 48 49 50

- **Transpennine Express**
www.firstgroup.com/tpexpress

- Informacje na temat legitymacji uprawniających do zniżki na przejazdy koleją oraz, jak można zaoszczędzić 1/3 na opłatach kolejowych, kliknij:-
www.networkrail.co.uk   tel: 08457 48 49 50

Porty lotnicze

Międzynarodowe lotnisko w Manchesterze znajduje się w odległości 45 minut jazdy z Preston autostradą oraz można do niego dojechać bezpośrednio pociągiem z Blackpoolu z Preston. Region ma również dobre połączenie z portami lotniczymi w Blackpoolu, Liverpoolu oraz Leeds/Bradford.

- www.manchesterairport.co.uk   tel: 0161 489 3000
- www.blackpoolinternational.com   tel: 08700 273 777
- www.liverpoolairport.com   tel: 0870 129 8484
- www.lbia.co.uk   tel: 0113 250 9696

LANCASHIRE
ECONOMIC PARTNERSHIP

